

Mida teha, kui lapsel on palavik?

Perearst Mare Kerner

Palavikuks loetakse kehatemperatuuri tõusu üle 38°C kaenlaalusi ja üle 38,5°C mõõdetuna pärasoolest.

Reegel: mida väiksem on laps seda tõsisemalt tuleb palavikku suhtuda ja konsulteerida alati perearstiga.

Sagedasemad palaviku põhjused:

Äge viirusinfektsioon	~ 90% kõigist lastel esinevatest haigustest. Tavaliselt on lapsel siis ka kõha ja/või nohu . Võib esineda ka viiruslikku kõhulahtisust ja oksendamist . Vahel võib nahale tekkida ka punetav peenetäpiline nahaga ühes tasapinnas olev lööve .
Neelupõletik ja tonsilliit	Lisaks palavikule tekib siis ka punetus neelus ja kurgukaartel. Tonsilliidi puhul on mandlid suured, kohevad ja mädakorkidega .
Äge keskkõrva põletik	On tavaliselt nohu tüsistuseks. Suuremad lapsed kaebavad valu . Imik on rahutu , keeldub söögist, ärkab kiljudes ja võib kõrva katsuda.
Tuulerõuged	Kehale tekib vesivillitaoline nõõpnõelapea suurune lööve. Villid purunevad kergesti ja neid on ka juustega kaetud peanahal .
Sarlakid	Viimasel ajal suhteliselt harva ja kergema kuluga. Lööve meenutab „ mannatera “, keel on vaarikataoline ja kurgumandlid on põletikulised .

Palavik ja krambid

Kiire (6 tundi) palaviku tõusu foonil võib 3 kuu – 4 aasta vanustel lastel tekkida nn **febriilne e. palavikukramp**.

- Keera laps külili ja hoi hingamisteed vabad.

Milliseid ravimeid kasutada:

Paratsetamool - saadaval **tableti, siirupi** kui ka, **pärasooleküünaldena**
Kõige kiiremini toimib küünal – palavik hakkab langema juba ~ 20 minuti jooksul.
Ravimi annus sõltub lapse kehakaalust (kirjas ka pakendil)
Ühekordne annus on 10-15 mg/ühe kilogrammi kohta
(Näiteks: 10kg kaaluv laps: 10x10(15)= 100-150mg ühekordselt).
Annustamise vahe alla 12a. vanusele lapsele 5-6 tundi.
Ravimit anda **vajadusel!**
Alla 38°C palavikku pole vaja alandada.

Ibuprofeen - on apteegis ainult tablettvormis.
Kasutusel väikelastele ja suurematele koolilastele.

Ühekordne annus on 10mg/kilogrammi kohta.
Annustamise vahe 6 tundi.

Mida võib teha lisaks:

- Last peab jootma, oksendavale lapsele tuleb juua anda lonksu (lusikatäie) kaupa.
- Vabastage laps üleliigsetest riietest.
- Katke laps õhukese linaga.
- Tehke jahutavaid mähiseid toasooja veega.
- Kui lapsel on külmavärinad, andke sooja jooki ja katke laps soojalt.

NB! Jahedatele jalgadele ei tohi viinasokke panna!

Millal kutsuda kiirabi:

- Laps on ebatavaliselt loid, apaatne.
- Laps hingab „kõõksuvalt“, on hääletu – **kõriturse oht**.
- Kehatemperatuur on **40°C ja üle selle**, ning teil pole õnnestunud seda langetada.
- Lapsel on **krambid**.
- Laps **oksendab üle 6 tunni** järjest.
- Kõrge palaviku ja raske üldseisundi foonil (oksendamine, peavalu jne) on nahale tekkinud **punetav, väikest verevalumit meenutav lööve**, mis püsib ka pealevajutamisel – meningokokiline infektsioon.